

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

**IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA AGENCIJE
ZA VAZDUŠNO NAVIGACIJSKE USLUGE ZA GODINU 2019**

Priština, Juli 2020

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovisu polaganje odgovornosti javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Ova revizija je izvršena u skladu sa Međunarodno Standardima Vrhovnih Institucija Revizije kao i sa najboljim evropskim praksama.

"ETIKA Co" Shpk je izvršio reviziju Godišnjih Finansijskih Izveštaja Agencije za Vazdušno Navigacijske Usluge, za godinu završenu 31. decembra 2019. u ime Nacionalne Kancelarije Revizije Republike Kosova.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Agencije za Vazdušno Navigacijske Usluge, u konsultaciji sa Menadžerom Ugovora Mujë Gashi, koji je nadgledao reviziju.

Izveštaj revizije je rezultat izvršene od strane ETIKA Co shpk od Faruk Prebeza, vođa tima kao i Burim Selmani, član tima

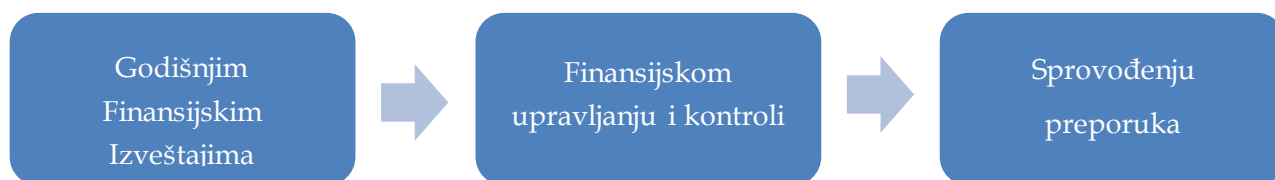
TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak.....	4
Delokrug i metodologija revizije	5
1 Mišljenje Revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima	6
2 Finansijsko upravljanje i kontrola	7
3 Napredak u sprovođenju preporuka	14
Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR	16
Dodatak II: Potvrdno Pismo.....	18

Opšti sažetak

Izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Agencije za Vazdušno Navigacijske Usluge za 2019 godinu, koja obuhvaća Mišljenje Generalnog Revizora o Finansijskim Izveštajima. Pregled finansijskih izveštaja za 2019 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR).

Revizija je fokusirana na:

Zaključci

Proces pripreme godišnjih finansijskih izveštaja vođen je u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Finansijsko upravljanje i kontrola imao je dobru kontrolu u odnosu na njene statutarne obaveze. Međutim, primetili smo slabosti u klasifikaciji rashoda, kašnjenjima u sprovođenju kapitalnih projekata, nepravilnom predstavljanju imovine i kašnjenja u naplati.

AVNU je od 4 preporuke iz prošle godine, 2 je adresirala, 1 je zatvorena, a 1 još uvek nije adresirana.

Mišljenje Generalnog Revizora¹

Ne modifikovano mišljenje

Godišnji Finansijski Izveštaji za 2019 godinu predstavljaju objektivan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima.

Za opširnije vidite Dodatak 1 ovog izveštaja.

Odgovor menadžmenta u reviziji 2019

Predsednik AVNU-a se složio sa nalazima i zaključcima revizije i obavezaio se da će adresirati sve date preporuke.

Nacionalna Kancelarija Revizije ocenjuje saradnju menadžmenta i osoblja Agencije za Vazdušno Navigacijske Usluge tokom procesa revizije.

¹ Dodatak I, objašnjava vrste mišljenja prema MSVIR-a.

Delokrug i metodologija revizije

Revizija uključuje pregled i procenu finansijskih izveštaja i ostalih finansijskih podataka, kao u nastavku:

- Da li finansijski izveštaji daju pravilan i istinit prikaz finansijskih računa i pitanja za period revizije;
- Da li su finansijski podaci, sistemi i transakcije u skladu sa važećim zakonima i pravilnicima;
- Da li su funkcije unutrašnje kontrole odgovarajuće i efikasne; i
- Da li su preduzete odgovarajuće akcije za sprovođenje preporuka revizije.

Revizija je zasnovana na proceni rizika. Analizirali smo aktivnosti Agencije za Vazdušno Navigacijske Usluge, nivo oslanjanja na menadžerskim kontrolama kako bi odredili nivo detaljnih testova, koji su potrebni za obezbeđivanje dokaza koji potkrepljuju mišljenje GR-a.

Postupci su uključili pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva, nadovezane supstancijalne testove kao i nadovezani aranžmani upravljanja do one mere koje mi smatramo potrebnim za efektivno obavljanje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao sveobuhvatno odslikavanje svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje se mogu izvršiti na sistemima i postupcima koji su delovali.

Odeljci u nastavku pružaju detaljni opis nalaza i preporuka u svakoj revidiranoj oblasti. Odgovori Menadžmenta na rezultatima revizije se mogu naći u Dodatku II.

---

1 Mišljenje Revizije o Godišnjim Finansijskim Izveštajima

Revidirali smo GFI entiteta Agencije za Vazdušno Navigacijske Usluge (AVNU) za godinu završno sa 31 Decembrom 2019, u skladu sa Zakonom o NKR-u i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije. Revizijski pregledi su obavljani kako bi se omogućilo davanje mišljenja o GFI, koji uključuju izveštaj o primanjima i isplatama u gotovom novcu i izveštaj o izvršenju budžeta, detaljno objavljeno.

Ne-modifikovano mišljenje

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2019, predstavljaju pravilan i istinit prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa MSVIR 10 i 30, i ostalim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od AVNU-a. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Odgovornost Menadžmenta za GFI

Direktor i Glavni Finansijski Službenik su odgovorni za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru - Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca. Takođe, menadžment je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane bilo usred prevare bilo usred greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i pravilnik br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izvešanju Budžetske Organizacije.

Direktor AVNU-a je odgovoran za obezbeđivanje praćenje procesa finansijskog izveštavanja AVNU-a.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi mogu da utiču na odluke koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izdavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi komuniciramo sa menadžmentom subjekta revizije o obimu, planiranom vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke u unutrašnjoj kontroli koje identifikujemo tokom revizije.

Izveštaj revizije se objavljuje na veb stranici NKR-a, osim informacija koja se klasifikuju kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Finansijsko upravljanje i kontrola

Naš rad u vezi sa Finansijski Upravljanjem i Kontrolom (FUK), odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima prihoda i troškova u budžetskim organizacijama. Posebno je u fokusu revizije bilo i upravljanje budžetom, pitanja nabavke kao i ljudski resursi kao i imovina i obaveze i funkciju unutrašnje revizije.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

AVNU imala dobre kontrole u odnosu na svoje statutarne obaveze. Međutim, primetili smo slabosti u klasifikaciji rashoda, kašnjenjima u sprovođenju kapitalnih projekata, nepravilnom predstavljanju imovine i kašnjenja u naplati.

2.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Razmotrili smo izvore budžetskih fondova, potrošnju fondova kao i prikupljene prihode prema ekonomskim kategorijama. To je istaknuto na donjim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ²	2019 Izvršenje	% Izvršenja 2019	2018 Izvršenje	2017 Izvršenje
Izvori Fondova:	7,130,150	7,601,560	6,295,234	83%	3,729,812	3,581,634
Grant Vlade -Budžet	1,580,000	1,580,000	1,442,737	91%	423,016	376,618
Namenjeni prihodi	5,050,150	5,050,150	4,458,847	88%	3,306,796	3,205,016
Prihodi od KAP-a	500,000	971,410	393,650	41%	-	-

Završni budžet je u odnosu na početni budžet je povećan za 471,410€. Ovo povećanje je rezultat odluka Vlade o budžeta.

U 2019 godini, BO je potrošila 83% završnog budžeta ili 6,295,234€, sa poboljšanjem od 13% u odnosu na 2018. Ispod su data objašnjenja trenutne pozicije na nivou ekonomskih kategorija.

² Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2019 Izvršenje	% Izvršenja 2019	2018 Izvršenje	2017 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	7,130,150	7,601,560	6,295,234	83%	3,729,812	3,581,634
Plate i Dnevnice	2,876,373	2,876,373	2,757,216	96%	2,543,064	2,276,854
Roba i Usluge	1,418,857	1,418,857	1,391,945	98%	669,249	555,879
Komunalije	102,370	102,370	98,721	96%	94,483	61,375
Kapitalne Investicije	2,732,550	3,203,960	2,047,352	64%	423,016	687,526

Objašnjenja o promenama u kategorijama budžeta:

- Kategorija plata i dnevnica, robe i usluga kao i komunalija nisu imale promene u budžetu u odnosu na početni budžet; dok;
- Budžet kapitalnih investicija je povećan u odnosu na početni budžet za 471,410€. Ovo povećanje je bilo odlukom Vlade iz prihoda KPA.

U vezi klasifikacija rashoda u ekonomskim kategorijama, mi smo identificirali sledeće:

Pitanje B1 - Loša klasifikacija rashoda

Nalaz Prema članu 18, tačka 3, (iniciranje rashoda) Finansijskog Pravila br.01/2013/MF Potrošnja Javnog Novca - rashodi trebaju biti u odgovarajućim kodovima, definisanim Administrativnim uputstvom o računovodstvenom planu.

Tokom testiranja utvrdili smo da su troškovi bili loše klasifikovani u neadekvatne kategorije kao što su:

- Isplata u iznosu od 9,955€ za podelu kancelarija, krećenje zidova i postavljanje lajsni AVNU-a je izvršena od roba i usluge, uprkos činjenici da je ovo plaćanje trebalo da bude izvršeno od kategorije kapitalnih investicija;
- Isplata u iznosu od 28,910€ za kupovinu rezervne opreme 4 komada power supply zajedno sa njihovom instalacijom u VHF i UHV radio sistemima koja je izvršena od kategorija robe i usluga u ime ugovora o održavanju VHF i UHV radio komunikacionog sistema, u smislu priroda je pripadala kapitalnim investicijam; i

- Isplata u iznosu od 12,888,52€ za usluge osiguranja izvršeno je iz kapitalnih investicija prema sudskim odlukama, što je po prirodi trošak kategorije robe i usluga.

To se dogodilo kao rezultat lošeg planiranja prilikom izrade budžeta za dotične projekte.

Uticaj Planiranje i izvršenje rashoda iz neadekvatnih kategorija utiče na lošu klasifikaciju ili predstavlja netačne informacije za ekonomske kategorije u GFI-u.

Preporuka B1 Direktor mora osigurati da se vrši pravilno planiranje za sve troškove u blagovremeno, tako da je njihova potrošnja i registracija budu na odgovarajućim ekonomskim kategorijama.

2.1.1 Prihodi

Prihodi koji su realizovani od strane AVNU-a u 2019 godini bili su u iznosu od 4,518,808€. One se odnose na terminalne usluge ili pružanje usluga na Međunarodnom Aerodromu Priština.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2019 Prijemi	% prijemih 2019	2018 Prijemi	2017 Prijemi
Prihodi	-	-	4,518,808	4,001,872	3,302,654	-
Ukupno	-	-	4,518,808	4,001,872	3,302,654	-

AVNU ostvaruje namenjene prihode pružajući usluge vazdušne navigacije na Međunarodnom Aerodromu Priština. Iz testiranih uzoraka nismo primetili nijedno pitanje o kome treba da se izveštava.

2.1.2 Plate i dnevnice

Završni budžet za plate i dnevnice je 2,876,373€, od toga 2,757,216€ su potrošeni. Broj zaposlenih po budžetu bio je 170, dok je na kraju godine njihov broj bio 168. Tokom 2019 godine zaposleni su 18 nova radnika. Testirali smo 52 uzorke za supstancijalne testove u iznosu od 108,204€ kao i 40 uzorke za testove usaglašenosti.

Iz testiranih uzoraka nismo primetili nijedno pitanje o kome treba da se izveštava.

2.1.3 Robe i usluge

Završni budžet za robu i usluge u 2019 godini bio je 1,418,857€, dok je potrošeno 1,391,945€. Dok, završni budžet za komunalija je bio 102,370€, od toga potrošeno je 98,721€. One se odnose na usluge održavanja opreme, ostale ugovarane usluge, obrazovanja i obuke, osiguranja zgrada, troškove putovanja, komunalije i druge troškove. Testirali smo 50 uzoraka za supstancijalne testove u vrednosti 541,875.70€, kao i 15 uzorka za testove usaglašenosti.

Osim pitanja B1 koja je obrađena u potpoglavlju 2.1 Planiranje i izvršenje budžeta, nemamo neka druga pitanja. Iz testiranih uzoraka nismo primetili nijedno pitanje o kome treba da se izveštava.

2.1.4 Kapitalne investicije

Završni budžet za kapitalne investicije bio je 3,203,960€, od čega je 2,047,352€ su potrošeno u 2019 godini. One se odnose na snabdevanje raznih radarskih delova, sistema, sigurnosne opreme, kupovina automobila, izgradnja zgrada itd. Testirali smo 15 uzoraka za supstancijalne testove u vrednosti 1,852,174€ kao i 8 uzoraka za testove usaglašenosti.

Pitanje A1 – Kašnjenje u nabavci ugovorene opreme

Nalaz Na osnovu uslova ugovora o nabavci delova PSR i MSSR mode M+ S potpisanog u 31.12.2018 u iznosu od 206,730€, utvrđeno je da će rok isporuke opreme biti 180 dana od dana izdavanja naloga za nabavku od strane ugovornog autoriteta.

Tokom 2019 godine, AVNU je uplatila iznos 165,348€ kroz dve uplate, u unapred/avans 20,637€ i isplatu 144,711€. Međutim, za ove isplate, nalogi za nabavku i posvećenost sredstava izvršeni su nakon primanja opreme ili fakture. Ovo pokazuje da vrednost od 41,382€ još nije snabdevana, i uprkos činjenici da je prema odredbama ugovora utvrđeno da se ove opreme trebalo biti isporučene 180 dana od datuma izdavanja naloga za nabavku, koji AVNU nije izvršila na vreme.

Uticaoj Nepridržavanje uslova ugovora ili ne izdavanje naloga za nabavki na vreme utiče da nabavka oprema ima kašnjenje i da projekat bude prenesen za narednu godinu koja utiče na funkcionisanje sistema prismotrana.

Preporuka A1 Direktor mora osigurati da se ugovorene nabavke izvrše unutar rokova ugovora, osiguravajući unapred da su postupci ili koraci za posvećenost i nalog za nabavku izvršeni na vreme.

2.2 Kapitalna i kapitalna imovina

Predstavljena vrednost kapitalne imovine u GFI-u je 4,797,770€, nekapitalne imovine 140,521€, kao i zalihe 11,189€. Testirali smo 5 uzoraka za supstancijalne testove u vrednosti 986,689€ kao i 10 uzoraka za testove usaglašenosti.

Pitanje A2 - Ne registriranje imovine preko 1,000 u računovodstvenim registru imovine

Nalaz Prema članu 6 stav 3 prav. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama predviđa da kapitalna imovina mora biti registrovana u ISUFK-u dok se ne kapitalna imovina i zalihe moraju registrovati u sistemu "e-imovine".

Tokom testova primetili smo da AVNU nije registrovala u registru kapitalne imovine preko 1,000€ jednu isplatu u iznosu od 28,910€ za nabavku rezervne opreme 4 komada power suppluy zajedno sa njihovom instaliranjem u VHF i UHV radio sistem.

Vredi napomenuti da imovina ispod 1,000 € predstavljena u GFI-u u iznosu od 140,521€ uopšte nije izračunala troškove amortizacije. Kao takva, imovina u vrednosti ispod 1,000€ je precenjena u GFI-u. To se odrazilo kao rezultat problema sa sistemom e-imovine.

Uticaj Neregistriranje imovine u odgovarajućim registrima kao i procenjivanje imovine sipod 1,000€ odražava pogrešno predstavljanje imovine u GFI AVNU-a.

Preporuka A2 Direktor mora osigurati da sva imovina bude registrovana u odgovarajućim registrima, tako da je njihovo predstavljanje u GFI je potpuna i tačna.

2.3 Potraživanja

AVNU u GFI 2019 obeledanio je potraživanja u iznosu od 603,832€. Ova vrednost se sastoji od terminalnih usluga sa rokom plaćanja od 30 dana, a očekuje se da će biti prikupljeni početkom 2020. godine. Nismo primetili nijedno pitanje o kome treba da se izveštava.

2.4 Obaveze

2.4.1 Neizmirene obaveze

Izveštaj obaveza na kraju 2019 godine bile su 163,886€³. Ove obaveze su prenesene za naplatu u 2020 godinu. Tokom testiranja obaveza, primetili smo sledeće:

---

³ Ovaj iznos je predstavljen od strane subjekta revizije

Pitanje A3 - Kašnjenja u naplati i slabosti u izveštavanju neizmirenih obaveza

Nalaz Prema finansijskoj prav. 02/2013 o Izveštavanju o neizmirenim obavezama budžetskih organizacija, u članovima 5 i 6, navodi se da izveštaji o neizmirenim obavezama budžetskih organizacija moraju podneti u roku od 15 dana nakon kraja meseca, za stanje u prethodnom mesecu. Dok se prema odredbama člana 39. stav 1. ZUKJF-a, odloženo plaćanje obaveza budžetske organizacije smatra se faktura koja nije plaćena 30 dana nakon prijema fakture.

AVNU je svakog meseca izveštavala neizmirenim obavezama u MF. Međutim, u 6 plaćanja ili fakture u iznosu od 266,263€ bilo je kašnjenje u isplati skoro do dva meseca nakon isteka roka za plaćanje od 30 dana. Od toga, dve fakture u vrednosti od 8,212€ nisu prijavljene u izveštaju o neizmirenim obavezama za septembar u MF.

Uticaoj Kašnjenje u uplatama i netačno prijavljivanje mesečnih obaveza utiče na netačno izveštavanje i povećava rizik da fakture neće biti identifikovane i plaćene na vreme.

Preporuka A3 Direktor treba da obezbedi kontrole u izveštavanju mesečnih obaveza, tako da se tačne vrednosti izveštavaju tokom vremenskih perioda i da se te bude pracene iz meseca u mesec dok se ne isplate.

2.4.2 Kontigentne obaveze

Izveštaj kontigentnih obaveza na kraju 2019 godine bio je 1,001,975€. Ovo su obaveze MAP "Adem Jashari" AD koje se odnose na zemljišne i radne odnose. Nismo primetili nijedno pitanje o kome treba da se izveštava.

2.4.3 Ugovorne obaveze

Vrednost ugovornih obaveza AVNU-a na kraju 2019 godine bila je 2,020,217€⁴. AVNU potvrdio da je korisnik ugovora potpisane od strane Centralnog Autoriteta za Nabavke - CAN, gde su ukljucene sve Institucije Republike Kosova. Nismo primetili nijedno pitanje o kome treba da se izveštava.

2.5 Funkcija unutrašnje revizije

AVNU ima Jedinicu za unutrašnju reviziju (JUR), koju čine Direktor Jedinice za unutrašnju reviziju. Međutim, u 2019 godini nije sprovodio nijedan revizorski izveštaj iz pet planiranih revizija na

---

⁴ Ovaj iznos je predstavljen od strane subjekta revizije

godišnjem planu, iz razloga što je Direktor JUR-a bio na porodijskom odsustvu. Nismo primetili nijedno pitanje o kome treba da se izveštava u ovom oblasti.

3 Napredak u sprovođenju preporuka

Naš izveštaj revizije za GFI 2018 godinu AVNU-a rezultirao je sa 4 glavne preporuke. AVNU je pripremila akcioni plan koji pokazuje kako ce implementirati date preporuke.

Do kraja naše revizije za 2019 godinu, AVNU adresirao je dve preporuke, jedan je zatvoren a jedna ostala ne adresirana. Za potpuniji opis preporuka i njihovog postupanja, pogledajte Tabelu 4 (Tabelu preporuka).

Tabela 4 Sažetak preporuka iz prethodne i 2019 godine

Br	Oblast revizije	Preporuke iz 2018 godine	Preduzete akcije	Status
1	Godišnji finansijski izveštaji	Direktor treba da osigura da je izvršena analiza za utvrđivanje uzroka za Isticanje Pitanja preduzimajući konkretne akcije za eliminisanje grešaka u klasifikaciji troškova i tačnog odražavanja vrednosti nefinansijskih imovina.	I ove godine smo utvrdili greške loše klasifikacije	Ponovljen .
2	Planiranje i izvršenje budžeta	Direktor treba da osigura sveobuhvatnu procenu tenderskih aktivnosti postavljanjem praktičnih opcija za poboljšanje izvršenja budžeta i da se adresiraju uzroci ne izvršenja budžeta na planiranom budžetu.	Neće biti tretirano u izveštaju	Zatvoren
3	Plate i dnevnice	Direktor treba da osigura da se izbor osoblja vrši u skladu sa kriterijumima utvrđenim u internim propisima i oglasa, uz poštovanje zakonskih odredbi civilnih službenika.	Ove godine nismo identifikovali takve slučajeve.	Adresiran .
4	Kapitalna i ne kapitalna imovina	Direktor treba da pregleda postojeće kontrole kako bi osigurao efikasno upravljanje registrima imovine, konkretno uskladiti izveštaje o inventarizaciju sa stanjem u registrima imovine u skladu sa regulatornim zahtevima.	Ove godine je pripremio izveštaj o inventaru na vreme.	Adresiran .
Br	Oblast revizije	Preporuke iz 2019 godine		
1	Planiranje i izvršenje budžeta	Direktor mora osigurati da se vrši pravilno planiranje za sve troškove u blagovremeno, tako da je njihova potrošnja i registracija budu na odgovarajućim ekonomskim kategorijama.		
2	Kapitalne investicije	Direktor mora osigurati da se ugovorene nabavke izvrše unutar rokova ugovora, osiguravajući unapred da su postupci ili koraci za posvećenost i nalog za nabavku izvršeni na vreme.		
3	Kapitalna i ne kapitalna imovina	Direktor mora osigurati da sva imovina bude registrovana u odgovarajućim registrima, tako da je njihovo predstavljanje u GFI je potpuna i tačna.		
4	Neizmirene obaveze	Direktor treba da obezbedi kontrole u izveštavanju mesečnih obaveza, tako da se tačne vrednosti izveštavaju tokom vremenskih perioda i da se te bude prcene iz meseca u mesec dok se ne isplate.		

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

Dodatak I: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Vrsta mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primerljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

---

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak II: Potvrдно Pismo

Republika e Kosovës
Republika Kosovo
Republic of Kosovo

ASHNA

Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror
Agjencia za Vazdušno Navigacijske Usluge
Air Navigation Services Agency

REPUBLICA E KOSOVES		AGJENCIA E SHËRBIMEVE TË NAVIGACIONIT AJROR	
REPUBLICA KOSOVO		AGENCIJA ZA VAZDUŠNO NAVIGACIJSKE USLUGE	
REPUBLIC OF KOSOVO		AIR NAVIGATION SERVICES AGENCY	
ZYRA E ARKIVES KANCELARIJA JS ŽRHVJS ARCHIVES OFFICE			
Nr. foli:	01	Data:	29.06.2020
Fig. no.:		Data:	
Nr. prot.:	0174		
Prot. no.:		F.H	LIPJAN, RKS

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit për vitin 2019 dhe për implementimin e rekomandimeve

Për: "Etika - Co" SHPK

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Auditorit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Agjencisë së Shërbimeve të Navigacionit Ajror për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2019 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

z. Bahri Nuredini

Drejtor - Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror

Data: 29 Qershor 2020, Prishtinë,